

22.6.2021

Click or tap here
to enter text.
**IHMISKAUPAN UHRIEN AUTTAMISTA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN UUDISTAMISTA VALMISTELEVA
TYÖRYHMÄ**

Aika Tiistai 22.6.2021 klo 9.00-11.30

Paikka Teams

Läsnä:

Jari Keinänen (pj.)/STM
Minna Viuhko (siht.)/STM
Laura Terho (siht.)/STM
Peppiina Harberg/STM

Tapani Aaltela/STM
Måns Enqvist/Poha
Roope Jokinen/SM
Sari Karisto/Helsingin kaupunki
Leena Koivuniemi/ Syyttäjälaitos
Annika Korpela/Kuntaliitto
Sari Kärkkäinen/THL
Katri Lyijynen/Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä
Joni Länsivuori/SM
Pia Marttila/Rikosuhripäivystys
Satu Sistonen/UM
Juha-Pekka Suomi/TEM
Emma Rimmanen/Migri

Pysyvät asiantuntijat:

Anniina Jokinen
Henna Leppämäki
Venla Roth
Anni Valovirta

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.02.

2 Asialistan hyväksyminen

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo@stm.fi
stm.fi

Asialista hyväksyttiin muutoksitta.

3 Ihmiskaupan uhrien auttamisen organisointi

Puheenjohtaja kertoi, että pienemmällä porukalla on valmisteltu malleja. Mallit ovat kokouksen keskustelun pohjaksi, eivätkä ne ole kiveen hakattuja eikä mitään ole vielä päätetty. Aiemmissa keskusteluissa on kuitenkin todettu, että muutokselle on tarvetta, joten ns. nolla-vaihtoehtoa ei ole (ts. ettei muutettaisi mitään nykytilasta). Syksyllä pitää hyvissä ajoin lyödä lukkoon, millä mallilla edetään, jotta päästään etenemään ja valmistelemaan hallituksen esitystä.

Minna Viuhko esitteli mallin 1:

- Nykyistä 2-3 napaista järjestelmää on pidetty ongelmallisena mm. sekavuuden ja tiedonkulun näkökulmasta.
- Mallin etu olisi kaikkien palvelujen keskittäminen yhteen paikkaan samalle hallinnonalalle.
- Uhrin maassaolotatus/sen vaihtuminen ei aiheuttaisi katkoksia jne.
- Tavoitteena uhrien yhdenvertaisuus keskenään.

Laura Terho esitteli mallin 2:

- Keskeisin tavoite uhrilähtöisyys ja selkeys; palvelut järjestetään siellä, missä ne muutenkin järjestetään.
- Paljon samaa kuin mallissa 1, THL:n rooli koordinoiva ja ohjaava, mutta tp-hakijoiden auttaminen siellä missä nytkin.
- Kun palvelut järjestetään siellä missä muutenkin, ei tarvitse erikseen arvioida, johtuuko esim. terapian tarve ik:sta vai muusta; palvelut järjestettäisiin PTA:n mukaisesti.
- THL ei itse tuottaisi mitään palveluita, mutta THL voisi järjestää auttavan puhelimen (vrt. Nollalinja, jonka toiminnan järjestämisestä vastaa THL, mutta palvelun tuottaja on Tampereen Setlementti)
- Mallia voidaan kritisoida siitä, että palveluiden järjestäjä vaihtuu, kun tp-hakija saa kotikunnan. Näin on kuitenkin myös kaikkien muidenkin sote-palvelujen kohdalla.

Henna Leppämäki esitteli mallin 3:

- Tarkoitus selkeyttää palvelujärjestelmää; malli hyvin samantyyppinen kuin 2-malli; palvelut järjestetään siellä, missä ne järjestetään muutenkin (verrattuna nykyiseen auttamisjärjestelmään, mallissa 2 ja 3 paperittomien ihmiskaupan uhrien palveluiden järjestäminen siirtyisi kunnille, jotka ovat muutenkin velvollisia järjestämään palvelut paperittomille).
- Koordinaatio ja tuki hyvin vahvasti THL-painotteinen (tiedontuotanto, sidosryhmäyhteistyö, neuvontapuhelin, tunnistaminen jne. – tunnistaminen olennaista ainoastaan paperittomille peruspalveluita laajempia palveluita, koska heillä muuten suppeammat palvelut)
- Verrattuna malliin 1 ei tuoda vahvaa institutionaalista roolia esim. YTA-tason alueellisille toimijoille; uusi hallinnon taso voi tehdä mallista liian raskaan ja aiheuttaa tiedon sirpalemaisuuksia; tietotaito ei kerry kaikilla alueilla samalla tavalla, jos asiakkaita vähän; OT-/Barnahus-alueuuden malleja mahdollista hyödyntää kuitenkin
- Keskittäminen tulevan sote-mallin mukaan, linjassa tulevan rakenteen kanssa (ik-uhrien auttamisessa keskittämiskäytännöt on jo tehty, esim. pk-seutu on jo keskittänyt auttamisen tiettyihin pisteisiin)
- Nojataan vahvasti yleislainsäädäntöön, tuo tasa-arvoa, vältetään stigmatisaatiota, ihmiset saavat tasavertaisesti muiden kanssa palveluja
- Tietyt reunaehdot, jotka sovittava selkeästi; tällöin positiivinen erityiskohtelu mahdollista
- Järjestelmä toimii paremmin kuin nykyään, kun selkeytetään ja yksinkertaistetaan järjestelmää

Katri Lyijynen esitteli AJ:n/Joutsenon vokin mallin:

- Mallin lähtökohtana on se, miten tosiasiallisesti käytännön tasolla turvataan ik-uhrien auttaminen yhdenvertaisesti.
- Tarvitaan keskittämistä ja järjestämisen vastuunkin keskittämistä.

- Tunnistamisen osalta ei vielä selvää ajatusta, kenen kohdalla tehtäisiin ja mitä tarkoittaisi; myös harkinta-ajan antaminen pohdittava
- Olisi tarkoituksenmukaisinta – ja myös kustannustehokasta – että tp-hakijoiden auttaminen jää SM:n hallinnonalle, mm. kustannukset ja turvapaikkaprosessiin liittyvät tehtävät.
- Pohdittava, olisiko AJ tarpeen eriyttää Migrin organisaatiossa, voisiko olla erillinen osaamiskeskus
- Jatkossakin olisi ”hotline”, AJ olisi eräänlainen ”focal point”, jossa myös kehittämishankkeita yms., mutta myös THL:lle roolia sisällön ohjaukseen tms.
- Keskeinen tavoite on sitoa kaksi asiaan liittyvää keskeistä ministeriötä yhteen, SM ja STM -hybridimalli. (Nyt on kritisoitu, ettei STM ole riittävästi ottanut ”rooteliaan”).
- Tavoitteena kehittää työtä ja tunnistaa myös niitä uhreja, jotka tällä hetkellä jäävät vain järjestöjen avun piiriin tai eivät kenenkään

Puheenjohtaja totesi, että malleissa on pieniä eroja, mutta kaikissa malleissa on samantyyppiset tavoitteet, ihmiskaupan uhrin aseman parantaminen ja yhteistyön kehittäminen. Pj kertoi myös ohjausryhmän terveiset. Ohryssä oli todettu, ettei ideaalimallin luominen ole mahdollista, vaan täytyy laatia vähiten huono malli. KP Pimiä oli tuonut esiin, ettei olemassa olevaa osaamista saa hävittää, oli malli sitten mikä tahansa ja ohryn pj KP Timonen, että uusi sote pitää olla vahvasti mukana. VM toi vahvasti ohryssä esiin, että kun malleja pohditaan, sekä taloudelliset että uhrien asemaan liittyvät vaikutusarviot tarvitaan.

Kustannusvaikutukset pitäisi miettiä, miten saadaan järjestettyä kustannustehokkaasti / niin, etteivät kustannukset kasva. Missään ei lue, että tähän asiaan voidaan käyttää nykyistä enemmän rahaa. Toisaalta lisäkustannuksia ei välttämättä synny, jos nykyiset työntekijät vain siirtyisivät hallinnonalalta toiselle. Minna Viuhko muistutti, että siirtyminen STM:n hallinnonalalle ei välttämättä tarkoittaisi, että työntekijä ei voisi olla sijoitettuna esim. vokkiin. Tämä voisi olla hyödyllistä myös yhteistyön kannalta.

Mallien esittelyn jälkeen työryhmä kävi keskustelua malleista. Satu Sistonen/UM ehdotti, että malleista tehtäisiin jonkinlainen vertailu, jotta olisi helpompi jäsentää, mikä on tehokkain tapa saavuttaa tavoitteet. Sistonen myös totesi, että uhrilähtöisyys ja yhdenvertaisuus ovat Suomea velvoittavia seikkoja, jotka on toteutettava. Myöskin uhrin aseman on näin parannuttava, se ei voi olla näennäistä.

Pia Marttila/RIKU toi esiin, että malleissa on unohdettu ik-uhrien tarve muihin kuin sote-palveluihin (esim. matalan kynnyksen oikeudellinen neuvonta). Palveluiden pääsyn kynnyksen pitäisi entisestään madaltua, keskiössä ei pitäisi olla sen, täytyykö ik-tunnusmerkistö, mutta jotkut asiakkaat tarvitsevat esitunnistusta (esim. jos tarvitsee valtion varoista maksettavaa ROL:n mukaista oikeusapua).

Måns Enqvist/POHA:

- Poliisin työn näkökulmasta harkinta- ja toipumisajat ovat relevantteja, eikä näitä ole malleissa kunnolla huomioitu.
- Poliisin ja AJ:n 24/7 yhteistyö on ollut toimivaa.
- Esim. KKO:n päätöksellä pakkopalautettavien tuki on varmistettava, auttamisjärjestelmä on ainoa, jolla on tarvittavat kv-kontaktit. Miten nämä on otettu huomioon malleissa?

Sari Kärkkäinen/THL:

- Kun puhutaan valtakunnall. yhteistyötahosta, OM:n rooli tärkeä (oikeudellinen apu sekä rikosprosessi sekä, miten osoitetaan, onko kyse ik vai lähirikos)
- Oleskelulupakysymysten osalta Migrin osaaminen tärkeää
- THL:n rooli: tutkittua tietoa, menetelmien vaikuttavuus, tällaisen tiedon antaminen alueille, oli palvelut missä tahansa, THL:n rooli ei ole hallinnonalojen rajoittamaa
- Laissa määritelty asiakaslähtöisyys
- Sotessa on jo palomuri, on turvallinen, eikä ole kytketty muihin prosesseihin
- THL:ssä ollaan tietoisia malleissa esitetystä THL:n roolista, mutta erityisesti tunnistamiseen liittyviin kysymyksiin täytyy syksyllä palata

Katri Lyijynen/AJ/Joutseno VOK:

- Osaamista on monissa paikoissa, sekä AJ:ssä että kunnissa, ja toisaalta puutteita/aukkoja osaamisessa.
- Mallien miettiminen on haastavaa, kun ei tiedä, miten käytännön toiminta on näissä malleissa ajateltu. Toisaalta ymmärrettävää, ettei käytännön yksityiskohtia ole vielä ihan mietitty
- OM on tässä keskeinen, kuten aiemmin tuli esille (oikeusapu).
- Poikkihallinnollisuus nimenomaan on se syy, miksi koordinoitua tarvitaan. Asiakas voi tarvita yleistietoa monista prosesseista.

Anniina Jokinen:

- Malleissa osittain paljon päällekkäistä asiaa, vertailu vaikeaa.
- Asiantuntijuuden ja osaamisen siirtäminen, ettei osaamista tuhota. Kansainvälisesti Suomessa todella tasokas järjestelmä
- Esimerkki Ruotsista, jossa aiemmin lääninhallitus Tukholmassa operatiivisesti koordinoi ihmiskaupan uhrien auttamista; siirrettiin tasa-arvoviranomaiselle Göteborgiin; juuri kukaan työntekijöistä ei siirtynyt; menetettiin valtava määrä osaamista
- AJ:n "uudelleenbrändäys"
- THL:llä voisi olla hyvä rooli ylemmän tason koordinoinnissa, mutta vaikeaa nähdä, miten THL voisi tehdä operatiivisia toimia, esim. harkinta-ajat, tunnistamisprosessi.
- Neuvontapuhelin, miksi luovuttaisiin auttamisjärjestelmän tasokkaasta "hotlinesta", joka palvelee sekä uhreja että asiantuntijoita.
- Ei ole kovin realistista välttää jonkinlaista hybridimallia; ehkä tarkoituksenmukaista että palvelut ovat siellä, missä muutenkin ovat (realistisimmat malli 2 tai Joutsenon malli). Ihmiskaupan vast. osaamiskeskittymä hyvä idea, olisi mahdollisuus vielä parantaa meidän jo hyvää järjestelmää (sis. kouluttaminen, kv-yhteistyö jne.)

Sari Karisto/Helsingin kaupunki:

- Työryhmän työn käynnistyessä oli ajatus, että palvelut eivät toteudu yhdenvertaisesti ja on lainsäädännöllinen pulma. Herkästi lähdetään hallintomalleilla ratkaisemaan lainsäädännön toimeenpanoon ja perustyöhön liittyviä kysymyksiä. Olennaista, miten perustyössä on edellytyksiä ratkaista kysymyksiä, tässä ei välttämättä pelkät osaamiskeskusmallit tule avuksi. Halvaannuttaa asiakkaiden kanssa tekemisissä olevia, jos tulee tunne, että itsellä ei ole parasta osaamista. Ilman asiakastyötä tapahtuva konsultaatio jää helposti tyhjäksi.
- Käsikirjatyyppinen malli/käypä hoito –mallin tapainen voisi olla paikallaan.
- Jää epäselväksi, onko pulmat ik-uhrien palveluiden toteutumisessa sote-palveluissa ja sen lainsäädännössä, kun nyt nousee käsitys, ettei ongelma olisikaan niissä, vaan muualla.

Puheenjohtaja totesi, että hankkeessa on tottakai kyse lainsäädännön valmistelusta, mutta kysymys on kokonaisuudesta, ei vain laista. Lainsäädännön ohella tarkennetaan muutakin, eikä pj näe, että olisi sellaista vaihtoehtoa, ettei tehdä mitään. Sekä haasteita että hyviä käytäntöjä on monessa paikassa, tämä käsitys ei ole muuttunut työryhmän työskentelyn aikana.

Henna Leppämäki:

- Samaa mieltä siitä, että monen tason malli johtaa työntekijöiden "halvaantumiseen".
- On selvää, ettei kaikki toimi, siksihän sotea on rakennettu vuosikausia, ja nykytilaa tulee parantaa. Nyt pitäisi mahd. pian perata tuleva sote-lainsäädäntö ja sen mahdollisuudet.
- Ei kannata sitä, että perusjärjestämisvastuista poikettaisiin. Siksi vahvasti 1-mallia vastaan.
- Onko jotain mitä vok ei voisi tehdä, mikä olisi konkreettinen hyöty, että palveluiden järjestämisvastuu siirtyisi muualle?
- Poliisin näkemys 24/7 palvelusta (vastauksena Måns E:n kommenttiin), miksi yhden rikoksen kohdalla tällainen palvelu, miten muut mahdolliset rikoksen uhrit? Suomessa on erittäin laadukas sos.- ja

kriisipäivystys, joka nykyään lakisääteistä toimintaa, tekevät erittäin hyvää yhteistyötä poliisin kanssa. Sosiaali- ja kriisipäivystystä pystyttäisiin kehittämään siten, että se voisi toimia poliisin tukena.

- Ymmärtää THL:n näkemyksen, ettei viranomaispäätösten tekeminen (tunnistaminen) tunnu luonteeltaan; on myös mahdollista, että jollekin hv-alueelle vastuutetaan jotain viranomaistehtäviä

Pj antoi APOlle toimeksiannon perata sote-lainsäädäntö, koska kuuluu APOlle. Leppämäki vastasi, että voivat perata. Minna Viuhko sanoi yhteistyörakenteista, että on jo olemassa esimerkkejä toimivista malleista, joissa sote/THL tekee yhteistyötä mm. poliisin ja syyttäjän kanssa (esim. Barnahus).

Sari Kärkkäinen/THL:

- Esim. turvallinen majoitus ei ole selkeästi määritelty lainsäädännössä, eri tahojen toimintavastuiden selkiyttäminen. Mm. poliisin operatiivisen työn tukemisessa ym. tulisi selkiyttää eri toimijoiden rooleja ja toimintavastuita.
- Sote-palveluissa tunnusmerkistöjä voi tunnistaa monissa eri tilanteissa (vrt. ihmiskauppa).
- THL:ssä on ajateltu, että THL:lle kuuluu sote, mutta muilta osin olisi syytä avata esim. toipumisaika ja harkinta-aika (mikä harkinta-ajan merkitys on jne.).

Venla Roth:

- Varovaisella kiinnostuksella suhtautuu malliin 1. Ei kuitenkaan pidä realistisena, että tp-hakijoiden osalta siirrettäisiin STM:n hallinnonalalle.
- Barnahus ja OT-keskusmallista on hyviä kokemuksia, olisi hyvä tutkia tarkemmin, olisiko näistä apua. Kyse on vaativista asiakkaista ja vaativista tarpeista.
- 1 ja 4-mallin yhdistäminen voisi olla pohja jatkolle.
- On tunnistettava, ettei auttamiseen kaikki kaikkialla pysty. Yksittäisen työntekijän kohdalla suhteellisen harvoin kohdataan ik-uhreja. Ammatillisen työn tukemista tarvitaan ja ammatillisuutta on myös se, että ammattilainen tunnistaa oman avun tarpeen.
- Sulauttaminen kokonaan peruspalvelujärjestelmään ei vastaa ihmiskaupan vastaisen työn kokonaisuuteen – AJ:illä ollut aivan keskeinen rooli työn kehittämisessä; tarvitaan lipunkantajia, jotka tukevat, kouluttavat jne. ja edistävät ik:n vast. työtä. Toimintaohjelmassa AJ keskeisenä vastuutahona monessa tp:ssä, olisi aikamoinen aukko, jos AJ:tä ei olisi.
- Ei voida aloittaa ihan puhtaalta pöydältä, tiettyjä rajaehdoja on, esim. sen mukaan, minkälaisia suosituksia ja kehittämis ehdotuksia Suomi on saanut ja millaista kehittämistä Suomelta toivotaan jatkossa.
- Ihmiskaupan uhrit eivät saa hukkaa isoihin kokonaisuuksiin. Kyse on kuitenkin pienestä mutta palvelutarpeiltaan vaativasta ihmisryhmästä, jonka kohtaaminen saattaa edellyttää myös erityisosaamista. Peruspalvelut pohja + erityisosaaminen (intensiiviset palvelut jne.) erityislainsäädännöllä. Tärkeää on turvata myös ammattilaisten itsensä tuen saanti sekä ammatillinen kehittyminen osaamisen keskittämisen avulla.

Pj: Organisatoriset uudistukset ja muutokset ei poista sitä, ettei olisi asiaa koordinoiva selkeä kokonaisuus. Sama kokonaisuus voi olla muuallakin kuin nykyisessä AJ:ssä. Monesti omat erilliset instituutit ovat kustannuksiltaan haasteellisia. Jollain tavalla 2- ja 3-malli ovat välimaastossa.

Anni Valovirta:

- Komppaa Venla Rothia siinä, että kv-velvoitteista tulisi olla paalutettuna reunaehdot, esim. tunnistaminen on kv-velvoite.
- Tärkeää on selkiyttää, kuka toimija voi tehdä mitäkin ja mikä rooli kullakin toimijalla on. THL ei ole samalla tavalla operatiivinen toimija kuin joku muu. Tavoitteena tulisi olla nykyisen järjestelmän selkiyttäminen ja vahvistaminen, ja se, että ik-uhrit saavat palvelut.
- Miten tuetaan sitä, että ihmiskauppa käytännössä sote-palveluissa tunnistetaan paremmin. Tulee turvata AJ:n ja nykyisen osaamisen säilyttäminen ja vahvistaa niitä alueita, jotka kaipaavat vahvistamista, esim. tuki hyvinvointialueille. Tulisi selkiyttää, mitä palveluita mikäkin organisaatiomalli tuottaa.
- Ihmiskaupan osaamiskeskus tulisi säilyttää.
- Tarve pienryhmätyöskentelylle?

Pj: Vielä on paljon epäselviä asioita, kaikkia ei käsitellä työryhmässä, vaan tehdään myös virkamiestyönä. On hyvin tiedossa, mistä ollaan samaa/eri mieltä ja missä täytyy tehdä kompromisseja.

Roope Jokinen/SM:

- Samaa mieltä kuin Venla Roth, että tarvitaan "lipunkantajaa". SM on vielä avoin sen suhteen, mikä taho tämä voisi olla ja mihin pitäisi sijoittua. SM ei ole vielä tehnyt linjauksia.
- Ytimessä on se, ettei tilanne saa johtaa nykytilan heikkenemiseen.
- Malliin 1 liittyen herää kysymyksiä tp-hakijoiden siirrosta STM:n hallinnonalalle. Miten tämä käytännön tasolla toimii (esim. asuminen)? Mitä tapahtuu, kun hlö ei enää tarvitse ik-palveluita? Tuleeko uhrin siirtelyä järjestelmästä toiseen? On riski, että sekoittaa koko vastaanottojärjestelmää.
- Vastaanottopalveluihin kuuluu kaikenlaista neuvontaa ja muuta toimintaa, joka ei ole ik-sidonnaista, ongelmallista voi olla ik-palveluiden eriyttäminen toiselle hallinnonalalle. Mikä olisi lisäarvo tp-hakijoille, että siirrettäisiin? On tarkoituksenmukaista, että peruspalvelut edelleen vastaanotokeskuksissa.

Katri Lyijynen:

- Tunnistamisen kv-velvoite keskeistä huomioida. Mutta mitä tullaan säätämään siitä, millaisiin palveluihin ik-uhriksi määritellyllä henkilöllä on oikeus. Jos se laukaisee oikeuksia, joita hänellä ei muuten olisi, niin sittenhän tunnistaminen on kaikkien kohdalla tehtävä. Mitä useammalle taholle tunnistamistehtävä annetaan, sitä enemmän epäyhdenvertaisuutta, myös ali- ja ylitunnistamista
- Ei innostu suoraan sellaisenaan malli 1:stä.
- Olisi keskeistä hahmottaa, millaiseksi THL:n rooli olisi mahdollista muodostua. Ei kannata mallin 3 mukaista THL:n roolia.

Satu Sistonen/UM:

- Hyödyllistä, että saatiin paperi malleista, mutta pystyisikö vielä jotenkin tekemään vertailua?
- Myös kv-velvoitteet pitäisi saada vertailtua, ja tämän osalta UM ei ole vielä toimittanut pyydettyjä materiaaleja.

PJ: Kv-velvoitteet varmasti toteutuvat, mutta olisi tärkeää listata kv-sopimuksista velvoitteet ja miten toteutuvat.

Sari Kärkkäinen:

- THL:n selvityksessä katsottu, mitä kv-sopimukset sanovat
- Kun mietitään rakenteita, tärkeää katsoa käytännön työn näkökulmasta; ik-uhrit eivät kategorisesti ole erityisen tuen tarpeessa.
- Esim. OT-keskuksiin menee 1 % asiakkaista, aika pienestä populaatiosta kyse.

Lopuksi Minna Viuhko totesi, että syksyllä pitäisi käydä keskustelua siitä, mitä tunnistaminen tarkoittaa palveluiden saamisen näkökulmasta. Se, kenen tehtävä tämä on, tulee myös selkiyttää. Odotellaan myös UM:ltä kv-velvoitteisiin liittyviä näkemyksiä.

4 Jatkoimenpiteet

Puheenjohtaja pyysi työryhmän jäseniä lähettämään Minna Viuhkolle seuraavan viikon (28.6.-4.7.) aikana näkemykset esitettyihin malleihin sekä mahdolliset kysymykset, joihin toivotaan tarkennusta. Varsinaista kantaa ei tarvitse esittää, eikä ole välttämätöntä kommentoida jokaista mallia.

Pj myös totesi, että sihteeristössä katsotaan, onko mahdollista toteuttaa kokouksessa esitetty toive valmistella vertailu mallien välillä seuraavan viikon aikana.

Tavoitteena on, että työryhmän seuraavassa kokouksessa (30.8.2021) työryhmä saisi aikaan näkemyksen siitä, mitä mallia tai malleja esitetään ohjausryhmälle. Päätös tehdään joko kokouksessa tai pian sen jälkeen, mieluiten kokouksessa. Seuraavassa kokouksessa pitäisi siis olla tieto siitä, mitä mallia kukakin kannattaa, siinäkin tapauksessa, että tuntuisi siltä, ettei kaikesta ole vielä riittävästi tietoa. Lainsäädännön valmistelu ei pääse kunnolla käyntiin, jos ei tiedetä, mitä mallia viedään eteenpäin.

5 Muut asiat

Edellisen ja tämän kokouksen pöytäkirja tulee hyväksyttäväksi seuraavaan kokoukseen.

6 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.48.

Jakelu Työryhmän jäsenet ja varajäsenet